

2 KREDITES, SZABADON VÁLASZTHATÓ SZEMINÁRIUM

NAPPALI (ESTIS HALLGATÓK IS FELVEHETIK) I. FÉLÉV, IDŐPONT: (?); HELYSZÍN: (?)

Szemináriumvezető: Hernádi Mária

A tanegység célja: A szabadon választható szeminárium célja, hogy a csoda spirituális tapasztalatát művészi alkotások – irodalmi művek – közös, elemző értelmezésén keresztül közelítse meg. Erre a vizsgálatra a modern magyar irodalom szövegeinek köréből különösen alkalmasak Lázár Ervin alkotásai, kiváltképpen a Csillagmajor kötet novellái, amelyeket az irodalomtörténet – a bennük megjelenő csodatapasztalat okán – az ún. „mágikus realizmus” irányzatához sorol. Az órai előadások és beszélgetések során megvizsgáljuk, hogy milyen – a szerző által használt - műfajok adnak leginkább teret a csodatapasztalat nyelvi megragadásának; hogyan tükrözik Lázár Ervin történetei a bibliai csodaelbeszélés hagyományait és a gyermekkori, ún. „mágikus gondolkodást”; hogyan alakítja át az emlékezés szövetében megjelenő csoda a tér, az idő és a nyelvi kifejezés struktúráit; hogyan ágyazódik bele a természetfeletti történés a természeti- és a természetes (hétköznapi) közegébe.

A hallgató fejlesztendő kompetenciái: A hallgató képes felismerni a példázat, a mese és a mítosz beszédmódjait. Képes irodalmi, esztétikai és teológiai szempontokat egyszerre alkalmazni az elemzések során. Bővülnek a csodafogalommal kapcsolatos ismeretei, és új nézőpontokból tud rátekinteni a természetben megjelenő természetfeletti tapasztalatára. A bibliai csodaelbeszélések műfaji ismérveit – amelyeket korábban, más tantárgyak keretei közt már elsajátított – képes irodalmi művekben is felismerni és vizsgálni, illetve ezek segítségével gondolkodni a történetekről. Érzékennyé válik a művészi alkotás illetve a művészi nyelv szakrális és etikai dimenziói iránt.

Tematika: 1. Isten-tapasztalat a teológiai reflexióban és a művészi tevékenységben, 2. A vallás és a művészet párhuzamos beszédmódjai, 3. A csoda: tér és idő, természet és természetfeletti az emberi tapasztalásban, 4. Lázár Ervin és a „mágikus realizmus”. Műfajok erőterében: novella, példázat, mese, mítosz, 5. Nézőpontok a csodához: Az óriás, A tolvaj, 6. A hőssé válás útjai: A bajnok, A szökés, 7., A gonosz és a kísértés: A kovács, A porcelánbaba, 8., Kronosz és kairosz: A keserűfű, Az asszony. Ember embernek anygala: A retemetesz; Szárnyas emberem 9. Létben tartani a teremtést: A Föld szíve, Álmos Palkó 10. Passió, beavatás, metanoia: Virágkoldusok 11. Utak a Mindenhatóhoz: A bolond kútásó; A hétfejű tündér 12. Kitekintés: Lázár Ervin meséi a hitoktatásban és a pasztorális gyakorlatban

Követelmény: Aktív órai munka, szövegértelmező órai referátum megtartása, ennek nyomán pedig min. 5 oldalas házidolgozat elkészítése a szorgalmi időszak végére.

Kötelező irodalom (tankönyv): PILINSZKY János: *A „teremtő képzelet” sorsa korunkban; Ars poetica helyett.* In: *Pilinszky János összes versei.* Osiris, 1996., PILINSZKY János: *Vallomás a költészetéről; Egy lírikus naplójából; Költészet és imádság; A költészet dicsősége; Képzelt interjú.* In: *Pilinszky János összegyűjtött művei. Tanulmányok, esszék, cikkek II., Századvég, 1993.,* PILINSZKY János: *Tűnődés az „evangéliumi esztétikáról”; A mű születése.* In: *Pilinszky János összegyűjtött művei. Tanulmányok, esszék, cikkek I., Századvég, 1993.,* OTTLIK Géza: *Körkérdés Jézusról.* In: OTTLIK Géza: *Próza.* Magvető, 1980., 213-214.o., BÉNYEI Tamás: *Apokrif iratok: mágikus realista regényekről.* Debrecen, Kossuth Egyetemi Kiadó, 1997., POMPOR Zoltán: *A hétfejű szeretet: hagyomány és újítás Lázár Ervin elbeszélő művészetében.* Budapest, Kiss József Kiadó, 2008.